

Abstract (Czech)

V oblasti investiční arbitráže neexistuje v dvoustranných smlouvách o ochraně investic kontroverznější a zároveň investory častěji žalovaný standard ochrany než standard spravedlivého a rovného zacházení (FET). Obě tyto vlastnosti spolu přitom úzce souvisí. Vágní formulace standardu obsahující odkaz na neurčitý pojem spravedlnosti vede ke značné právní nejistotě ohledně obsahu FET. Zároveň však umožňuje díky snadné adaptabilitě na různé skutkové okolnosti zaplňovat mezery zanechané ostatními, rigidnějšími standardy ochrany.

K výše zmíněné nejistotě přispívá i roztříštěná úprava znění standardu v jednotlivých investičních smlouvách, v níž se zrcadlí imanentní spor, zda FET je standardem autonomním, či se jeho obsah pouze rovná minimálnímu standardu zacházení dle mezinárodního obyčejového práva. Na základě standardních i doplňkových metod právní interpretace je třeba se klonit k extenzivnímu výkladu FET.

Ve snaze dosáhnout určité rovnováhy mezi zájmy investora získat maximální ochranu a právem státu upravovat regulačními opatřeními své domácí záležitosti je možné z hodnot koncepce rule of law a z teorie morálky a legality právního filosofa Lona Fullera vyabstrahovat určité principy. Ačkoliv se nezabývají přímo obsahem práva a jedná se spíše o formální požadavky spravedlnosti, jejich důsledné dodržování může význačně napomoci spravedlivému obsahu norem. Tyto principy poté tribunálům při aplikaci standardu na konkrétní případ usnadní jeho posouzení. Na základě požadavků rozumnosti, konzistentnosti a transparentnosti zkoumaných opatření lze ve spojení s prvky spravedlivého procesu posoudit, zda jsou nároky investora ospravedlněné.

Nakonec se tyto principy hypoteticky aplikují na otázku porušení standardu FET ve vztahu k restrukturalizaci státního dluhu provedeného v Argentině na počátku tohoto tisíciletí.